

Europska poljoprivreda odgovorna je za 10 posto emisija stakleničkih plinova u EU i ujedno najčešće prijavljivi izvor pritiska na europska staništa i vrste. Ovako ozbiljna optužba zahtijeva ozbiljan pristup rješenju. Radi se uostalom o tome kako proizvodimo hranu koju jedemo i ozbiljnim ograničenjima u želji za promjenom. Ne čudi stoga što su propali pregovori o novoj poljoprivrednoj politici. Države članice EU-a nisu uspjele pronaći kompromis za iznošenje u pregovorima s Europskim parlamentom i Europskom komisijom. Tema pregovora bila je zaštita malih poljoprivrednih gospodarstava i smanjenje negativnog utjecaja poljoprivrede na klimatske promjene. Ni trogodišnje pregovaranje oko CAP-a, Zajedničke europske poljoprivredne politike, teško čak trećinu proračuna EU nije bilo dovoljno da se dogovori reforma ovog resora. Nova politika vrijedna 387 milijardi eura trebala bi se primjenjivati u periodu 2021.-2027., no nova pravila vrijedit će tek od 2023. godine.

Kamen spoticanja su zelene subvencije, koje mogu dovesti do manjih prinosa, težih žetvi i veće cijene hrane. Pojedini europski zastupnici boje se da se zbog toga mali poljoprivrednici neće niti prijavljivati za zelene sheme. S druge strane, Komisija je zabrinuta jer članice pokušavaju oslabiti zelene odredbe novih politika, dodajući brojne sitne iznimke, koje zbrojno brišu smisao reforme u zelenom smjeru. Među drugim prijedorima najpoznatiji su oni u kojima EK traži da se 30 posto sredstava mora potrošiti na eko sheme, dok države članice smatraju da se nešto može i sa 18 posto plaćanja. Još veći problem od ovoga je pitanje kako preusmjeriti subvencije sa velikih kompanija na male. Prepreke ovoj promjeni bit će zanimljivo pratiti, nakon što se 30 godina sustav gradio tako da preferira velike, na uštrb malih proizvođača. Ostala pravila o kojima se raspravljalo uspostavljala bi standarde za radne uvjete i formirala krizni fond u slučaju da poljoprivredna tržišta budu poremećena izvanrednim situacijama poput pandemije. Pregovori su ukupno gledano propali jer EU poljoprivreda još uvijek nije usklađena sa klimatskim ambicijama Komisije.

Izvor: bilten.org